

Farský list sv. košických mučeníkov

Námestie košických mučeníkov 1, 040 12 Košice – Nad Jazerom

<http://nadjazerom.fara.sk> mucenici@netkosice.sk 055/6742525

2. 4. 2023

Veľký týždeň a Veľkonočné Trojdnie

13 / 2023

Umučenie Krista podľa Matúša

p. Fernando Armellini, <https://www.commentivangelodomenica.it>

Evanjelisti venujú opisu Ježišovho umučenia a smrti veľa priestoru. Fakty, ktoré rozprávajú, sú v podstate rovnaké, takže sa dá dobre sledovať, čo sa stalo. Každý evanjelista však do svojho rozprávania vnáša aj epizódy, detaily a dôrazy, pretože chce podať katechézu, ktorá je zaujímavá predovšetkým pre život jeho spoločenstva.

V tomto roku počúvame rozprávanie o umučení podľa Matúša a všimnime si tie prvky, ktoré chcel tento evanjelista zdôrazniť ako užitočné pre katechézu jeho spoločenstva. Poslúžia aj nám, aby sme sa pripravili na pochopenie Ježišovho umučenia z lásky k nám všetkým. Ide o opis mimoriadnych udalostí, ktoré sa stali pri Ježišovej smrti a o ktorých rozpráva iba evanjelista Matúš: „A hľa, chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku. Zem sa triasla a skaly sa pukali. Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých vstali z mŕtvych. Vyšli z hrobov a po jeho vzkriesení prišli do svätého mesta a ukázali sa mnohým.“

Počuli sme zoznam dramatických skutočností, ktoré sa stali v čase Ježišovej smrti. Sú to obrazy, ktorými nám evanjelista Matúš chce priblížiť význam toho, čo sa na Kalvárii stalo, teda nejde ani tak o sprievodné udalosti, ale skôr o dôsledky. Keď hovoríme "skutočná skutočnosť", nie je to len to, čo vidia naše oči, čo si overíme, čo je prítomné – to je materiálna skutočnosť. Existuje aj skutočnosť, ktorú síce nevidíme očami, ale nie je menej skutočná, v skutočnosti je oveľa skutočnejšia! Práve to, čo je neviditeľné, čo sa

nedalo vidieť, ale je skutočné, nám chce evanjelista priblížiť týmito obrazmi, ktoré prevzal zo Starého zákona.

Nezaujatý pozorovateľ mohol na Golgote očami vidieť zomierať potupnou smrťou človeka, o ktorom niektorí hovorili, že bol spravodlivý, ale ktorý nakoniec zomrel na kríži spolu s dvoma zločincami. To bolo to, čo všetci videli. Ale pravá skutočnosť, tá, ktorú oči nemohli vidieť, bola oveľa hlbšia. Bola to udalosť, ktorá zmenila dejiny ľudstva, udalosť, ktorá znamenala vrchol Božieho zjavenia. To nám chce odhaliť evanjelista Matúš tým, že používa obrazy, ktorým ľud Izraela a jeho čitatelia veľmi dobre rozumeli. Aj nám chce tým sprostredkovať skutočnosť, ktorá nebola viditeľná očami, aby sme pochopili, ako je pre nás zásadná. Matúš nám tým chce pred oči postaviť neviditeľnú skutočnosť mimoriadnej udalosti, ktorá znamenala zrod nového sveta.

Pozrime sa na to bližšie! Text hovorí, že „chrámová opona sa roztrhla...“ Ale správny preklad má byť pasívum! „chrámová opona bola roztrhnutá...“. A podobne aj ďalších šesť obrazov. Je to sedem pasív, ktoré evanjelista používa, aby nám pomohol pochopiť, že ich spôsobil Boh! Toto sú slávne božské pasíva, ktoré evanjelista používa, aby sa vyhol pomenovaniu nevysloviteľného Božieho mena! A chce tým odhaliť, čo Boh urobil cez smrť Kristovu na kríži, čo oči ľudí nevideli.

V okamihu Ježišovej smrti bola roztrhnutá opona, ktorá oddeľovala ľudí od Boha, táto opona bola Bohom navždy roztrhnutá. Aby odteraz mohol mať človek prístup k Bohu,

do Božieho domu, aby videl Božiu tvár v Ježišovej tvári. Táto opona Ježišovou smrťou na kríži padla navždy a vydaním sa do rúk ľudí sa Pán zjavil ako Boh, ktorý je láska a iba láska, a nikoho z nás neodoženie, či sme dobrí alebo zlí! To je obraz chrámovej opony, ktorú Boh roztrhol – obraz, ktorý evanjelista Matúš používa, aby nám povedal to neviditeľné, čo sa skutočne stalo na Golgote.

Ďalší obraz: „...zemou bolo zatrasené...“. Obraz zemetrasenia bol dobre známy v Starom zákone. Keď Boh zostúpil na Sinaj, aby hovoril s Mojžišom, hora sa triasla, pretože tam, kde vstúpi Boh, sa všetko otriasa. Podobné zemetrasenie sa deje v človeku, pretože keď Boh vstúpi do našej mysle a srdca, nastane tam zemetrasenie. Je to krásny biblický obraz o udalosti na Kalvárii – svet sa obrátil hore nohami: bol to pád starovekého sveta a začiatok nového sveta. Toto zemetrasenie sa zopakuje vo veľkonočné ráno. Tam kde Boh vstúpi, nič nezostane ako predtým!

Skúsme sa zamyslieť nad tým, čo sa stane, keď vpustíme Boha do svojho sveta, jeho slovo do svojho života. Je to skúsenosť, ktorú zažívame všetci: naše sny, naše vzťahy s druhými, naša nevráznosť... to všetko je otrasené slovom Majstra. Toto je to zemetrasenie, ktoré sa stalo. Zemetrasenie sa odohralo tým, že svet po Ježišovej smrti na Golgote už nikdy nebol rovnaký. A odohráva sa znova vo vnútornom svete človeka, keď dovoľí Bohu vstúpiť do jeho života.

Tretí obraz: „skaly boli popukané...“. Pre tých, ktorí poznajú Starý zákon, má jasný význam. Vieme, že prorok Ezechiel hovoril o kamennom srdci, ktoré bude zlomené... Kamenné srdcia boli zlomené tým, čo sa stalo na Golgote. Od toho okamihu sa každý musí konfrontovať s tým človekom, ktorého Boh uznáva za svojho Syna, teda za skutočného človeka, ktorý dáva svoj život z lásky. Keď sa nad tým človek zamyslí, jeho kamenné srdce, ktoré zdedil, sa skutočne rozbiť a dostane nové srdce, ktoré je Majstrovo.

Podobne: „hroby boli otvorené...“. Hroby sa neotvorili, ale Boh ich otvoril. Tu sa jasne odkazuje na proroka Ezechiela, ktorý napísal: Jedného dňa Boh otvorí vaše hroby, vyvedie vás z vašich hrobov, Izrael... Hľa, je to naplnenie tohto proroctva. Máme pred sebou stránku teológie, ktorú evanjelista Matúš píše, aby nám biblickým jazykom povedal: "proroctvá sa naplnili". Keď Ježiš zomrel, zostúpil do predpekia, kam ho predišli všetci ľudia, ktorí zomreli od počiatku ľudstva. Vstúpil tam s božskou mocou, ktorá víťazí nad smrťou. Je to Boží zásah, Ježiš zostúpením do podsvetia ho vyprázdnil tak, že tých, ktorí boli mŕtvi, uviedol do života, ktorý nemá konca!

Týchto sedem obrazov použil evanjelista Matúš, aby nám povedal, čo sa skutočne stalo na Golgote. Z materiálneho hľadiska videli oči prítomných len veľmi málo. Evanjelista nám týmito obrazmi pomohol pochopiť pravdu, skutočnú realitu, ktorá sa potom dotýka rozhodnutí v našom živote.

Rozpis služieb

Dátum, čas		Služby	1. čítanie	2. čítanie	Prosby
Veľkonočná nedeľa 9. 4.	7.00	Oros Š., Valko M. Pajdič M.	Zentková K. ml.	Kicová A.	Zentková K. ml.
	9.00	Matej J., Cuper M. Fabík V..	Cuper M.	Cuperová A.	Cuper M.
	11.00	Hrebeňár M., Čepek M. st Dzuričko S.	Dzuričko S.	Kupcová A.	Dzuričko S.
	18.00	Jakubov J., Katunská J.	Zubrická M.	Katunská J.	Zubrická M.

OZNAMY – NAD JAZEROM:

- ✓ Pri **zbierke na kostol** sme nazbierali 1.062,08 €. Pri **zbierke pre prenasledovaných kresťanov a utečencov** sme nazbierali 916,52 €. Pán Boh zaplať.
- ✓ **Milodary na kostol:** bohuznáma 10,- €. Pán Boh zaplať!
- ✓ **Spovedáme** dnes (Ne 2.4.) popoludní 14.00 – 17.00 hod.
- ✓ **Chorých na veľkonočnú spoveď**, ktorých nespovedáme každý mesiac, nahláste v sakristii, prídeme ich vyspovedať v stredu 5.4. predpoludním.
- ✓ **Adorácia** bude v utorok od 16.00 hod.
- ✓ Na **Zelený štvrtok** 6.4. o 9.30 hod. bude v Katedrále **sv. omša svätenia olejov**.
- ✓ Na **Veľký piatok** je **prísny pôst**: zdržovanie sa mäsitých jedál, môžeme sa raz do dňa najesť dosýta, a môžeme ešte prijať trochu pokrmu dvakrát v priebehu dňa. Prísny pôst zaväzuje od 14. roku veku do začatia 60. roku života.
- ✓ Na **Veľký piatok** bude **krížová cesta po sídlisku** okolo kostola a pozývame, aby sa do nej zapojili všetky spoločenstvá a skupiny, ktoré sa modlili krížové cesty počas pôstu – preto prosíme, prídte do sakristie zapísať mená lektorov, ktorí sa budú modliť jednotlivé zastavenia a nech prídu v piatok o 9.30 hod. do sakristie.
- ✓ **Požehnanie veľkonočných pokrmov** na Jazere bude len v sobotu o 16.00 a 17.00 hod. (vždy pred kostolom).
- ✓ Dňa **14.4.2023** sa na Miestnom úrade Košice – Nad jazerom, Poludníková 7 uskutoční od 8.00 – 11.00 hod. **Jazerská kvapka krvi**.

Nočné bdenie pri Božom hrobe

Po obradoch Veľkého piatku bude v kaplnke – v Božom hrobe vyložená Svätosť Oltárna k adorácii počas celej noci (vstup bude priamo do kaplnky od parkoviska pred políciou) až do soboty do 17.30 hod.
Prosíme ochotných, aby sa prišli zapísať v sakristii na službu.

OZNAMY – V. OPÁTSKE:

- ✓ Pri **zbierke na pomoc prenasledovaným kresťanom a utečencom** sme na V. Opátskom nazbierali 195,- €. Pán Boh zaplať.
- ✓ **Milodary** na kostol: p. Juhásová Marta 50,- €, rod. Bodnárová 20,- €. Pán Boh zaplať!
- ✓ **Chorých domov** prídeme vyspovedať v stredu 5.4. predpoludním.
- ✓ Na **Veľký piatok** bude **krížová cesta** v kostole o 14.00 hod.
- ✓ **Požehnanie veľkonočných pokrmov** na V. Opátskom bude v sobotu o 18.00 hod.

Oznam pre manželov – 25. výr. manželstva

Na deň rodiny 28. mája 2023 o 15.00 hod. si v košickej katedrále môžu manželské páry pripomenúť svoje strieborné jubileum, 25. výr. manželstva, na stretnutí s o. arcibiskupom. Prosíme manželov, aby sa nahlásili vo farskej kancelárii do 15. apríla.

Úplné odpustky pri obradoch Veľkonočného trojdnia

Úplné odpustky za zvyčajných podmienok (sv. spoveď, sv. prijímanie, modlitba na úmysel Sv. Otca, vylúčenie akejkoľvek záľuby aj k ľahkému hriechu) možno získať: pri verejnej adorácii Najsv. sviatosti na Zelený štvrtok recitovaním alebo spevom *Tantum ergo*; za nábožnú účasť poklony kríža pri liturgickom slávení na Veľký piatok; za obnovu krstných sľubov pri slávení Veľkonočnej vigílie.

VEĽKÝ TÝŽDEŇ A VEĽKONOČNÉ TROJDNIE

deň	liturgický prehľad	miesto	čas	úmysel
pondelok 3. 4.	pondelok Veľkého týždňa	Nad jazerom	7.00	+ Miroslav, za + rod. Sykorová, Chudinová
			18.00	+ Vladimír
utorok 4. 4.	utorok Veľkého týždňa	Nad jazerom	7.00	za + čl. ružencového bratstva
			18.00	za misijné spoločenstvo
streda 5. 4.	streda Veľkého týždňa	Nad jazerom	7.00	za čl. ružencového bratstva
			18.00	za SNSJ
		V. Opátske	18.00	za SNSJ
štvrtok 6. 4.	ZELENÝ ŠTVRTOK PÁNOVEJ VEČERE	Nad Jazerom V. Opátske	18.00	
piatok 7. 4.	VEĽKÝ PIATOK SLÁVENIE UTRPENIA A SMRTI PÁNA	Nad Jazerom V. Opátske	15.00	
sobota 8. 4.	<i>BIELA SOBOTA</i> VEĽKONOČNÁ VIGÍLIA	Nad Jazerom V. Opátske	20.00	
nedeľa 9. 4.	VEĽKONOČNÁ NEDEĽA PÁNOVHO ZMRŤVYCHVSTANIA	Nad jazerom	7.00	+ Andrej, Helena, Simona, Zuzana, Juraj
			9.00	na úmysel
			11.00	za farnosť
			18.00	+ Pavol
		V. Opátske	9.00	na úmysel

OSTATNÉ OBRADY A SLÁVENIA VEĽKONOČNÉHO TROJDNIA

ZELENÝ ŠTVRTOK

	Nad jazerom	V. Opátske
BDENIE S KRISTOM	do 21.00	-

VEĽKÝ PIATOK

POSV. ČÍTANIE, RANNÉ CHVÁLY	8.30	-
KRÍŽOVÁ CESTA	10.00 (po sídlisku)	14.00 (v kostole)

BIELA SOBOTA

ZAČIATOK POKLONY – BOŽÍ HROB	celú noc	8.00
POSV. ČÍTANIE, RANNÉ CHVÁLY	8.30	-
KONIEC POKLONY – BOŽÍ HROB	17.30	17.45
POŽEHNANIE VEĽKONOČNÝCH JEDÁL	16.00 17.00	18.00

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

VEŠPERY A PROCESIA NA OSLAVU VZKRIESENÉHO PÁNA	15.00	
---	-------	--